

De Gracieuze Nieuw-lichter

Denkt u erom, dames en heren, dit wordt nergens anders zo geleerd!!

Aldus kon Herman Dooyeweerd, de gracieuze maar ook zelfbewuste nieuwlichter, zijn colleges in de wijsbegeerte der wetsidee soms trakteren. De volksmond spreekt van 'weedeewee'. Wie w.d.w. zegt, zegt wetskringen en doelt dan op de veelheid van aspecten die Dooyeweerd in en aan de werkelijkheid heeft onderscheiden; een fysisch, een psychisch, een economisch aspect enz. Maar... versnijdt de w.d.w. de wereld zodoende niet tot plakken van een Groninger koek? Is de w.d.w. geen knipschaar in de werkelijkheid?

Wie w.d.w. zegt, zegt tevens soevereiniteit in eigen kring en doelt dan op de veelheid van sociale kringen waaraan Dooyeweerd zelfstandigheid heeft toegekend: kerk, staat, bedrijf etc. Maar... valt de sociale orde zo niet uiteen tot een veelvoud van ongecontroleerde machten? Is de w.d.w. geen splijtzwam in de samenleving?

Wie w.d.w. zegt, zegt tenslotte calvinisme en kuyprianisme en doelt dan op de veelheid van 'confessionele' organisaties in ons land, thans ook vertegenwoordigd in de wijsbegeerte. Maar... is de w.d.w. zo niet verzuilde filosofie, laatste loot aan de vermolmd stam van Kuypers antitheseleer? Is ze geen scheidsmuur in het volksleven, breuk in de wetenschappelijke communicatie?

Voor Dooyeweerd is de w.d.w. geen schaar, geen zwam, geen scheidsmuur. In de kern is ze ook geen leer van aspecten, kringen of kuypriaanse denkbeelden. Ze is niet dan een program van christelijke wijsbegeerte dat eigen uitgangspunt voor breder front met *wijsgerige middelen* wil verantwoorden.

Dus ziet Dooyeweerd de w.d.w. niet als een exclusief menu voor christelijke fijnproevers. Hij wenst een forumdiscussie met andersdenkenden zonder dezen te overvallen met een 'God uit de toneelmachine', met de 'autoritaire oplossing' van bijbelse machtsspreuken. Zoiets is z.i. goedkoop! De bijbel is geen receptenboek voor de filosofie, geen kussen onder het luie vlees van christendenkers. Hoe raakt de bijbel de filosofie?

In de bijbel grijpt God de mens diep in zijn hart ('religieuze wortel'). God verandert hem zo dat hij weer verwonderd gaat omzien naar de goddelijke Oorsprong ('Archè') en bestemming ('zintotaliteit') van zijn bestaan. Pakt God zo niet ook de filosoof?

Filosofie is niet puur een zaak van verstand, maar van hart en houding. Filosofen steunen op een oorsprongs- en bestemmingsgedachte, een 'wetsidee'. Vaak onbewust! Maar in het licht hiervan verklaren ze de feiten. Kan zoiets goed gaan, als de zonde de mens heeft onderuitgehaald?

De bijbelse openbaring hergeeft de mens zijn ware houding, de 'vaste richting' op zijn Oorsprong en bestemming. In het licht hiervan kan de communicatie worden aanvaard, kunnen onbewuste onderstellingen ontmaskerd en wijsgerige wereldverklaringen nagerekend worden. Dure taak van een christelijke *filosofie*. En moeten er bij dit bijbels licht dan nieuwe dingen op tafel komen? Het moet niet, het kan. Het denken komt tot 'nieuwe ontplooiing'. Dat heeft Dooyeweerd zelf als bij verrassing ervaren. Zo werd hij een nieuwlichter. Bij de gratie Gods.

Bestandsnaam: Document1
Map:
Sjabloon: C:\Users\Liesje\AppData\Roaming\Microsoft\Sjablonen\Normal.dot
m
Titel:
Onderwerp:
Auteur: Liesje
Trefwoorden:
Opmerkingen:
Aanmaakdatum: 25-6-2008 15:36:00
Wijzigingsnummer: 1
Laatst opgeslagen op:
Laatst opgeslagen door:
Totale bewerkingstijd: 13 minuten
Laatst afgedrukt op: 25-6-2008 15:49:00
Vanaf laatste volledige afdruk
Aantal pagina's: 1
Aantal woorden: 469
Aantal tekens: 2.653 (ong.)